

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів і кредиту

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. декана факультету інформаційних
технологій, обліку та фінансів

 Олена РУСАК

31.08. 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Банківський менеджмент

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)

Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право

Спеціальність: D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Освітня програма: D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Житомир - 2026

Розробники: к. е. н., доцент кафедри СУС Леся Валеріївна

Інформація про викладача

Викладач (-і)	Сус Леся Валеріївна
Профайл викладача	https://polissiauniver.edu.ua/14083-2/
Контактна інформація	+38097-2122885; +38063-6313071 Lsus4462@gmail.com
Сторінка курсу в Moodle	http://m.polissiauniver.edu.ua/course/view.php?id=470
Консультації	Орієнтовний графік проведення консультацій – Перша п'ятниця та останній вівторок місяця о 16.45

Робоча програма навчальної дисципліни Банківський менеджмент затверджена на засіданні кафедри фінансів у кредиту

Протокол від “26” серпня 2026р. № 1

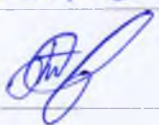
В.о. завідувача кафедри Інна ШУБЕНКО

Погоджено із гарантом освітньої програми Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

 Інна ШУБЕНКО

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету інформаційних технологій, обліку та фінансів

Протокол від “31” серпня 2026 р. № 1

Голова НМК Тетяна ГАЙДУЧОК

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 5 Загальна кількість годин – 150	Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право	Обов'язкова цикл професійної підготовки	
Змістових модулів –3	Спеціальність: D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр 1	Семестр 1
	Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)	Лекції	
			6 год.
		Практичні	
			8 год
		Самостійна робота	
			136 год
		Форма підсумкового контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета формування базових знань з питань теорії та практики банківського менеджменту.

Завдання:

- визначення сутності та завдання банківського менеджменту у банку;
- розкриття змісту етапів процесу управління фінансовими потоками банку;
- опанування основних прийомів планування фінансової діяльності банку;
- ознайомлення з методами управління пасивами банку;
- розкриття особливостей методів управління банківськими портфелями (кредитним портфелем та портфелем цінних паперів
- ознайомлення з сутністю хеджування ризиків банку;
- виокремлення проблемних питань та сучасних тенденцій управління персоналом
- вивчення інструментарію банківського маркетингу.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетентностей:

а) інтегральної: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

б) загальних (ЗК):

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті

в) спеціальних/фахових (СК/ФК):

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 11. Здатність застосовувати директиви та регламенти Європейського Союзу у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР04. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

ПР15. Застосовувати директиви та регламенти Європейського Союзу у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:** теорії та практики управління фінансовими потоками банків, активами та пасивами, прибутковістю та ризиками банків.

уміти: правильно і глибоко аналізувати фінансово-економічні явища і процеси в банківській системі України, формувати шляхи їх удосконалення та навчитися використовувати отримані знання на практиці, зокрема, враховуючи директиви та регламенти Європейського Союзу у сфері банківської діяльності.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково такі soft skills:

- комунікативні та презентаційні навички;
- лідерство та командна робота;
- критичне й аналітичне мислення;
- прийняття управлінських рішень;
- клієнтоорієнтованість;
- ведення переговорів і врегулювання конфліктів;
- стресостійкість та адаптивність;
- професійна етика, відповідальність та доброчесність.

Перереквізити: загальні знання та компетентності, набуті на попередньому рівні вищої освіти, зокрема здатність до критичного та аналітичного мислення, пошуку, систематизації й опрацювання інформації, застосування кількісних методів аналізу та використання цифрових технологій.

Постреквізити: знання, уміння та компетентності, набуті в результаті вивчення дисципліни «Банківський менеджмент» є основою для подальшого опанування освітніх компонентів професійної підготовки, пов'язаних з фінансово-економічним моніторингом, функціонуванням фондового ринку, зокрема, ОК «Фінансово-економічний моніторинг», «Фондовий ринок і цифрові фінансові технології», а також для проходження переддипломної практики та підготовки міждисциплінарної курсової роботи.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні та організаційні засади банківського менеджменту

Тема 1. Особливості банківського менеджменту на шляху

євроінтеграційних процесів України

1. Етапи розвитку банківського менеджменту.
2. Об'єкти, суб'єкти банківського менеджменту.
3. Принципи, функції, завдання банківського менеджменту.
4. Види банківського менеджменту.
5. Особливості банківського менеджменту в ході гармонізації банківського законодавства України до європейського законодавчого поля в рамках євроінтеграції.

Тема 2. Планування у банку.

1. Сутність планування діяльності банків. Елементи плану та вимоги до нього.
2. Види планування у банку.
3. Етапи планування та організація процесу планування у банківських установах.
4. Стратегічне планування та види стратегій банку.
5. Сутність SWOT – аналізу (аналіз переваг, слабкостей, можливостей та небезпек) у стратегічному плануванні діяльності банків.
6. Правила створення місії та філософії банку.

Тема 3. Управління системою платежів і розрахунків у банку.

1. Проведення розрахунків у національній валюті України: системі електронних платежів (СЕП).
2. Міжнародні розрахунки: система SWIFT та документарні операції.
3. Банківський контроль валютних операцій і розрахунків.
4. Міжбанківські кореспондентські відносини.
5. Організація фінансового моніторингу в банках.
6. Рекомендації групи FATF та Базельського комітету.

Змістовний модуль 2. Основи фінансового менеджменту в банку

Тема 4. Управління капіталом банку.

1. Концепції щодо виокремлення основних джерел формування банківських ресурсів.
2. Структура власного капіталу банку.
3. Сутність субординованого капіталу у формуванні власного капіталу вітчизняних банків.
4. Методи оцінки власного капіталу банку.
5. Методика розрахунку та аналізу нормативів власного капіталу банківських установ, що використовується НБУ.
6. Методи управління власним капіталом банку.

Тема 5. Управління зобов'язаннями банку.

1. Сутність, структура залученого капіталу банку та методи його управління.
2. Системи гарантування вкладів фізичних осіб як передумова підвищення довіри населення до діяльності банків.
3. Визначення депозитної процентної ставки (формула І. Фішера).
4. Розрахунок процентних витрат за депозитними операціями банків.
5. Сутність та структура запозиченого капіталу банку та методи його

управління.

Тема 6. Менеджмент кредитного портфеля банку.

1. Кредитні операції в структурі банківських активів.
2. Сутність кредитної політики банку.
3. Фактори впливу на формування позичкової процентної ставки за кредитами та методи її встановлення.
4. Методи управління кредитними ризиками банку.
5. Вплив НБУ на управління ризиком кредитних операцій банків через встановлення нормативів ризику.
6. Методи управління ризиками на рівні окремого позичальника та на рівні кредитного портфелю.

Тема 7. Управління ліквідністю банку та інвестиційною діяльністю

1. Стратегії управління ліквідністю банку та методи оцінювання потреби в ліквідних коштах.
2. Регулювання ліквідності банків шляхом встановлення нормативів ліквідності НБУ.
3. Управління грошовою позицією та обов'язковими резервами банку.
4. Сутність та види інвестиційної політики банку.
5. Розрахунок систематичного та несистематичного ризику при здійсненні операцій з цінними паперами.
6. Методи управління інвестиційними ризиками банків.

Тема 8. Менеджмент фінансових результатів діяльності банку

1. Управління доходами і витратами банку.
2. Оцінка рентабельності банку в цілому та його активів зокрема
3. Показники прибутковості діяльності банку.
4. Управління прибутковістю банків.
5. Взаємозв'язок показників прибутковості активів та капіталу банку.
6. Визначення фінансової міцності банку.

Змістовний модуль 3. Основи організаційного менеджменту в банку

Тема 9. Управління персоналом банку.

1. Класифікація персоналу банку та сучасні вимоги до менеджера банку.
2. Планування персоналу у банках та процедури вибору персоналу.
3. Методи, принципи управління персоналом банку.
4. Побудова системи мотивації працівників банку.
5. Чинники успіху управління персоналом банку.

Тема 10. Банківський маркетинг.

1. Особливості маркетингової діяльності: мета, функції банківського маркетингу.
2. Маркетингові дослідження банківського ринку.
3. Цикл розробки банківського продукту.
4. Формування та моніторинг клієнтської бази банку.
5. Методи просування банківських продуктів та послуг.
6. Розробка реклами банку.

4. Структура навчальної дисципліни

Модуль (розділ, блок змістових модулів)		Обсяг годин для окремих видів навчальних занять та самостійної роботи								
№ теми	Назва	Денна форма					Заочна форма			
		лекції	практичні	самостійні	Індивідуальні	Розом	лекції	практичні	самостійні	Разом
ЗМ 1. Теоретичні та організаційні засади банківського менеджменту										
1.	Особливості банківського менеджменту на шляху євроінтеграційних процесів України						1	1	13	15
2	Планування у банку						1		14	15
3.	Управління системою платежів і розрахунків у банку							1	14	15
Всього							2	2	41	45
ЗМ 2. Основи фінансового менеджменту в банку										
4.	Менеджмент капіталу банку						1	1	13	15
5.	Управління зобов’язаннями банку							1	14	15
6.	Менеджмент кредитного портфеля банку							1	14	15
7.	Управління ліквідністю банку та інвестиційною діяльністю						1		14	15
8	Менеджмент фінансових результатів діяльності банку							1	14	15
Всього							2	4	69	75
ЗМ 3. Основи організаційного менеджменту в банку										
9.	Управління персоналом банку						1	1	13	15
10.	Банківський маркетинг						1	1	13	15
Всього							2	2	26	30
							6	8	136	150

5. Теми практичних/лабораторних занять

Назва теми	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
ЗМ 1. Теоретичні та організаційні засади банківського менеджменту		
Тема 1. Особливості банківського менеджменту на шляху євроінтеграційних процесів України <i>Мозковий штурм</i> Охарактеризувати стратегії окремих 10 комерційних банків та згрупувати їх за цілями <i>Підготовка та захист есе на тему</i> Прокоментуйте ствердження з позиції банкіра. «Мета полягає у тому, щоб перемагати, а не лише покращувати». Доведіть твердження: «На керівництво банку покладена відповідальність за досягнення цілей його діяльності та отримання запланованого результату, а на контролінг забезпечення прозорості отриманого результату».		1
Тема 3. Управління системою платежів і розрахунків у банку <i>Ситуативна вправа</i> Розробити SWOT аналіз окремого банку <i>Тестові завдання</i>		1
ЗМ 2. Основи фінансового менеджменту в банку		
Тема 4. Менеджмент капіталу банку <i>Підготовка та захист есе на тему</i> Основна функція власного капіталу з позиції клієнта та менеджера банку <i>Задача</i> Провести бенчмаркінг регулятивного капіталу 10 банків України		1
Тема 5. Управління зобов'язаннями банку <i>Підготовка та захист есе на тему</i> Депозитна політика банку з позиції клієнта та менеджера банку <i>Мозковий штурм</i> Аналіз депозитний портфель окремо взятого банку, з розробкою управлінських рішень щодо використання цінкових та нецінових методів залучення ресурсів на прикладі конкретного банку <i>Тестові завдання</i>		1
Тема 6. Менеджмент кредитного портфеля банку <i>Підготовка та захист есе на тему</i> Позитив пролонгованого кредиту з позиції клієнта та менеджера банку <i>Кейс завдання</i> Аналіз якості кредитного портфеля банківської системи України		1
Тема 8. Менеджмент фінансових результатів діяльності банку <i>Підготовка та захист есе на тему</i> «Мертва точка» в аналізі фінансового стану банку Дилема – прибутковість чи ліквідність? <i>Тестові завдання</i>		1
ЗМ 3. Основи організаційного менеджменту в банку		
Тема 9. Управління персоналом банку <i>Підготовка та захист есе на тему</i> Якими були б мої критерії, як банкіра, при відборі банківського персоналу Якими є мої критерії при працевлаштуванні в банк <i>Кейсове завдання</i> Аналіз складу Правління 10 комерційних банків		1

Тема 10. Банківський маркетинг <i>Підготовка та захист есе на тему</i> Філософія “паблік рілейшнз” в банківській діяльності Як повернути довіру споживача до банківської системи <i>Ситуативна вправа</i> Аналіз присутності 10 банків в соціальних мережах <i>Тестові завдання</i>		1
Разом		8

6. Самостійна робота

Назва теми		Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
ЗМ 1. Теоретичні та організаційні засади банківського менеджменту			
1.	Особливості банківського менеджменту на шляху євроінтеграційних процесів України 1. Становлення та розвиток банківського бізнесу: історичні факти 2. Ознайомлення з листом НБУ «Методичні рекомендації організації та функціонування систем ризик – менеджменту в банках України» від 02.08.2004 № 361		13
2.	Планування у банку 1. Порівняти стратегічні плани банківських установ 2. Здійснити SWOT – аналіз вітчизняного банку		14
3.	Управління системою платежів і розрахунків у банку. 1. Вивчення організації платіжних систем та переказу коштів в Україні на підставі Закону України «Про платіжні послуги» від 30.06.2021 № 1591-IX 2. Ознайомлення з Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 06.12.2019 № 361-IX. Дослідити процес здійснення банками фінансового моніторингу згідно цього положення		14
ЗМ 2. Основи фінансового менеджменту в банку			
4.	Менеджмент капіталу банку 1. Провести порівняльний аналіз структури власного капіталу банків України 2. Вивчення порядку регулювання власного капіталу банку на підставі ст. 30-36 Закону України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 № 2121-III та розділу II-IV «Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні» Постанова НБУ від 28.08.2001 № 368		13
5.	Управління зобов'язаннями банку 1. Здійснити порівняльний аналіз структури запозиченого та залученого капіталу банків України 2. Ознайомлення з формуванням механізму гарантування вкладів згідно Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23.02.2012 № 4452-VI		14
6.	Менеджмент кредитного портфеля банку		14

	1. Здійснити порівняльний аналіз ціноутворення за кредитами на вітчизняному та зарубіжному фінансовому ринку 2. Вивчити порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями згідно Постанови НБУ «Про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями» від 30.06.2016 № 351 3. Ознайомитися з нормативами кредитного ризику (підстава розділ VI «Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні» Постанова НБУ від 28.08.2001 № 368)		
7.	Управління ліквідністю банку та інвестиційною діяльністю 1. Ознайомитися з нормативами ліквідності (підстава розділ V «Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні» Постанова НБУ від 28.08.2001 № 368) 2. Ознайомитися з нормативами інвестиційного ризику (підстава розділ VII І «Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні» Постанова НБУ від 28.08.2001 № 368)		14
8.	Менеджмент фінансових результатів діяльності 1. Дослідити показники рентабельності банків України 2. Визначити фінансову міцність банку		14
	ЗМ 3. Основи організаційного менеджменту в банку		
9.	Управління персоналом банку 1. Розробити психологічний підхід в управлінні персоналом банку 2. Дослідити тестування як метод підбору персоналу банку		13
10.	Банківський маркетинг 1. Філософія “паблік рілейшнз” та її застосування у банківській діяльності. 2. Розробити рекламну стратегію банку		13
	Разом		136

7. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- вербальні методи (лекція, пояснення);
- наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- практичні методи (виконання різних видів завдань прикладного характеру);
- ситуатійний метод;
- метод проблемного навчання;
- кейс-метод;
- метод командної роботи та мозкового штурму;
- метод гейміфікованого навчання;
- методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, підготовка доповідей, написання наукових статей/тез).

8. Форми контролю і методи оцінювання

(у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Основними видами контролю результатів навчання під час вивчення дисципліни «Банківський менеджмент» є: поточний, підсумковий.

Поточний контроль здійснюється у формі усного та письмового опитування, тестування, виконання індивідуальних завдань і розрахункових робіт, підготовки презентацій та аналітичних оглядів. За сукупністю певних тем здійснюється періодичний контроль у вигляді модульних контрольних робіт або вирішення фінансових задач і кейсів.

Після вивчення курсу застосовується підсумковий контроль у формі екзамену. Екзамен проводиться для всіх без винятку здобувачів вищої освіти (незалежно від сумарної кількості балів, отриманих за результатами поточного та періодичного контролю за семестр). До підсумкового контролю з навчальної дисципліни допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види індивідуальних завдань та обов'язкових робіт (практичних завдань, кейсів тощо), передбачених робочою програмою. Екзамен охоплює різні способи контролю: вирішення тестів, обґрунтування теоретичного завдання та розв'язання задач. Білети екзамену містять одне теоретичне питання та дві задачі, відповіді на які повинні ґрунтуватися на обсязі знань з усього курсу.

Підсумкова оцінка визначається як сума балів за поточний контроль (максимум 60 балів), під час якого оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 5-бальною системою та переведенням у бальну шкалу шляхом множення середньоарифметичного значення на коефіцієнт переведення у 60-бальну шкалу, та результатів підсумкового контролю (екзамен - максимум 40 балів).

9. Питання для підсумкового контролю

1. Управління формуванням власних коштів банку.
2. Стратегія формування ресурсної бази банку.
3. Управління власним капіталом банку та шляхи подальшої капіталізації банків.
4. Стратегія оптимізації структури банківських активів.
5. Управління кредитним портфелем банку.
6. Управління проблемними кредитами у банку.
7. Управління кредитними ризиками банку.
8. Інвестиційна політика банку та шляхи підвищення її ефективності.
9. Методичні та організаційні аспекти управління фінансовою стратегією банку.
10. Комплексна система планування в системі стратегічного менеджменту

11. Стратегія управління ліквідністю банку.
12. Шляхи оптимізації ліквідності та дохідності банківських установ.
13. Стратегія банку на валютному ринку.
14. Стратегія управління валютними ризиками банку.
15. Стратегія управління банківськими операційними ризиками.
16. Управління портфелями банку з цінними паперами.
17. Реалізація принципів менеджменту на сучасному етапі розвитку банківської справи.
18. Шляхи оптимізації маркетингової стратегії банку.
19. Формування інвестиційного портфеля банку та управління ним.
20. Система стратегічного менеджменту в сучасних умовах банківської діяльності.
21. Маркетингова стратегія в системі стратегічного менеджменту банку
22. Організація внутрішньобанківського контролю та аудиту як елементу банківського менеджменту.
23. Сучасні методи динамічного управління банківськими ресурсами.
24. Управління інвестиційною діяльністю банку.
25. Управління банківським персоналом.
26. Особливості управління залученими та запозиченими коштами.
27. Сучасна практика організації банківської справи, менеджменту, маркетингу за кордоном.
28. Тактичний менеджмент банку та його роль у реалізації банківської стратегії.
29. Управління прибутковістю банку.
30. Особливості аналізу конкурентоспроможності банку.
31. Аналіз ринку банківських послуг.
32. Аналіз фінансових результатів діяльності банку.
33. Особливості й основні напрямки банківського менеджменту.
34. Характерні особливості цінової структури на ринку банківських послуг.
35. Особливості планування доходів, витрат і податків банківської установи.
36. Основні елементи управління активами і пасивами комерційного банку.
37. Особливості організації кредитних операцій комерційного банку.
38. Особливості аналізу структури капіталу банку.
39. Сутність та функції банківського капіталу. Особливості його формування в комерційних банках.
40. Особливості оцінювання динаміки і структури непроцентних доходів банку.

41. Особливості системи управління кредитними ризиками у банку.
42. Аналіз впливу внутрішніх факторів комерційного банку на зміну суми процентів, сплачених за коштами клієнтів.
43. Особливості управління банківськими інвестиціями.
44. Особливості розрахунку затрат на депозити комерційного банку і їх структура.
45. Управління інноваційним портфелем комерційного банку.
46. Особливості процесу оцінювання ліквідності комерційного банку.
47. Особливості нагляду комерційного банку за динамікою майнового стану споживачів банківських послуг.
48. Особливості валютної стратегії комерційного банку.
49. Аналіз динамічних процесів у завданнях прогнозування діяльності комерційного банку.
50. Особливості підходу щодо визначення резервів зменшення витрат банку.
51. Особливості формування банківських резервів та модель управління ними в сучасних умовах.
52. Аналіз впливу суми залучених коштів і активів банку на рівень його миттєвої ліквідності.
53. Аналіз управління банківськими ресурсами.
54. Особливості стратегій та прийомів ризик-менеджменту.
55. Операції комерційних банків з формування капіталу та банківських зобов'язань, їх роль та значення в сучасних умовах.
56. Перспективи розвитку і розширення ринку банківських послуг в Україні.
57. Суть, значення та методи вдосконалення безготівкових розрахунків в період становлення банківської системи України.
58. Система електронних банківських послуг населенню в Україні.
59. Перспективи розвитку розрахункових послуг населенню в комерційних банках в Україні.
60. Платіжні системи, їх види і функції.
61. Організація системи міжбанківських розрахунків в Україні.
62. Система електронних міжбанківських розрахунків: проблеми та перспективи розвитку в Україні.
63. Кореспондентські відносини між банками: механізм та особливості організації.
64. Організація і прогнозування банками обороту готівки в Україні.
65. Особливості касово-емісійного прогнозування комерційних банків та контроль за його дотриманням.

66. Емісійно-касове регулювання в Україні еволюція та перспективи розвитку.
67. Ресурси комерційних банків: структура, порядок та проблеми формування.
68. Депозитні операції комерційних банків: проблеми та перспективи розвитку в Україні.
69. Прогнозування та регулювання вкладень комерційних банків в Україні.
70. Контроль та санкції НБУ за дотриманням нормативів комерційними банками.
71. Принципи та умови кредитування банками клієнтів в сучасних умовах.
72. Кредитний механізм: проблеми і перспективи розвитку в Україні.
73. Кредитна угода, її зміст та значення для організації кредитних відносин.
74. Кредитний ризик: оцінювання та методи мінімізації.
75. Способи забезпечення повноти та своєчасності повернення позик: переваги та недоліки.
76. Управління „кредитним портфелем” комерційних банків. Резерви для покриття втрат від кредитної діяльності.
77. Банківський контроль та кредитні санкції: проблеми та перспективи.
78. Кредитування населення: проблеми та перспективи розвитку в Україні.
79. Міжбанківський ринок кредитних ресурсів: стан та перспективи розвитку в Україні.
80. Короткострокове кредитування НБУ комерційних банків.
81. Довгострокове кредитування НБУ комерційних банків.
82. Операції комерційних банків з цінними паперами.
83. Валютні операції комерційних банків.
84. Валютний ризик: оцінювання та методи мінімізації.
85. Кореспондентські відносини з іноземними банками. Умови проведення міжнародних розрахунків.
86. Форми та порядок здійснення міжнародних розрахунків.
87. Банківський прибуток: порядок розподілу та використання.
88. Доходи та видатки комерційних банків: особливості формування та використання.
89. Банківський нагляд. Проблеми банкрутства комерційних банків в Україні.
90. Банківські резерви: призначення та функції.
91. Процентний ризик: оцінювання та методи мінімізації.
92. Довгострокове кредитування позичальників: проблеми та перспективи розвитку в Україні.

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

				Поточний контроль										Підсумковий контроль (екзамен)	Сума балів
Змістовний модуль 1			МК Р 1	Змістовний модуль 2					МКР 2	Змістовний модуль 3		МК Р 3	Індивід. самостійне завдання		
Т 1	Т 2	Т 3		Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8		Т9	Т10				
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	40	0-100

1. Оцінювання кожного з виконаних практичних завдань здійснюється за такими критеріями:

5 балів – здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки;

4 бали – здобувач вищої освіти достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки;

3 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки;

2 бал – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань;

1 бал – здобувач вищої освіти не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді;

0 балів – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Під час оцінювання знань і вмінь здобувачів можуть бути враховані результати навчання, отримані у неформальній освіті. Для цього, здобувач освіти, що має підтвердження про результати навчання у неформальній освіті (сертифікат, диплом

чи інший документ), звертається із письмовою заявою в деканат факультету і складає підсумковий контроль предметної комісії. Наявність підтверджуючих документів є підставою для зарахування окремої теми лекційного чи практичного заняття, змістовного модуля чи всього навчального матеріалу дисципліни за умови, що програма неформальної освіти відповідає робочій програмі дисципліни.

Оцінювання результатів іспиту здійснюється за наступними критеріями:

35-40 балів – бездоганна відповідь;

25-34 бали – вірна відповідь, містить окремі неточності чи упущення,

15-24 бали – загалом правильна, однак неповна чи стисла відповідь;

5-14 балів – виконання завдань не повне або не точне.

0-4 бали – розкриття питань лише розпочато.

2. Оцінювання виконання індивідуального самостійного (навчально-дослідного) завдання за такими критеріями:

1) самостійність виконання;

2) логічність та послідовність викладення матеріалу;

3) повнота розкриття теми з посиланням на останні досягнення фінансової науки в цьому напрямі (проблемної ситуації чи практичного завдання);

4) обґрунтованість висновків;

5) використання статистичної інформації, фінансової звітності та додаткових джерел;

6) наявність конкретних пропозицій;

7) якість оформлення.

Шкала оцінювання: університетська (100-бальна) та національна

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи) практики
90-100	Відмінно
75-89	Добре
60-74	Задовільно
менше 60	Незадовільно

11. Політики дисципліни

Політики навчальної дисципліни «Банківський менеджмент» вибудовуються із урахуванням норм законодавства України щодо академічної доброчесності, у т. ч. щодо використання штучного інтелекту, та регламентних документів щодо організації навчання у Поліському університеті.

Політика щодо відвідування: задля успішного засвоєння теоретичних знань і формування психологічних компетентностей здобувачі освіти зобов'язані регулярно відвідувати заняття, брати активну участь у обговоренні ключових питань із теми, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи.

Політика щодо дедлайнів: індивідуальні та самостійні роботи здобувачі освіти мають здавати вчасно, відповідно до плану заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, участь у конференціях, тривога, відсутність світла тощо) термін зарахування навчальних завдань може бути подовжений за погодженням із викладачем курсу. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, зараховуються зі зниженням оцінки.

Політика щодо комунікації із викладачем: у разі виникнення певних труднощів при вивченні дисципліни здобувач освіти може звертатися до викладача у години консультацій за додатковими роз'ясненнями.

12. Ключові терміни навчальної дисципліни

№	Термін	Відповідник англійською мовою
1	Банківський менеджмент	Banking Management
2	Банківська стратегія	Banking Strategy
3	Банківські ризики	Banking Risks
4	Управління активами і пасивами (ALM)	Asset and Liability Management (ALM)
5	Ліквідність банку.	Bank Liquidity
6	Капітал банку	Bank Capital
7	Кредитний менеджмент	Credit Management
8	Фінансова стійкість банку	Bank Financial Stability
9	Корпоративне управління банком	Corporate Governance in Banks
10	Банківський менеджмент	Banking Management

13. Рекомендована література

Основна

1. Банківська система: навчальний посібник / [Ситник Н.С., Стасишин А.В., Блащук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О.] ; за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 580 с. URL : <https://surl.li/bqkywp>
2. Банківський менеджмент : навчальний посібник / [Зянько В. В., Єпіфанова І. Ю., Коваль Н. О., Ткачук Л. М.]. – 3-тє вид., доп. – Вінниця : ВНТУ, 2022. – 170 с. URL : <https://surl.li/tndlsb>
3. Макогон В. В., Ставерська Т. О., Микитась А. В. Фінансовий менеджмент в банку : навч. посібник; Держ. біотехнологічний ун-т. Харків : Біотехкнига, 2024. 362 с. URL : <https://biotekhnyha.com.ua/finansovyj-menedzhment-v-banku-navchalnyj-posibnyk>
4. Сус Л.В., Сус Ю.Ю. Економічні нормативи НБУ як інструмент регулювання банківської діяльності. *Бізнес Інформ*. 2021. №3. С. 119–126.
5. Sus, L. Modern features of bank credit support to agricultural enterprises in Ukraine. *SCIENTIFIC JOURNAL. HIGHER ECONOMIC -SOCIAL SCHOOL IN OSTROLEKA*. 2022. Tom 44 N 1. С. 4-16.

6. Сус Л., Сус Ю., Довженко В., Розробки стратегій розвитку системно важливих банків України під впливом чинників зовнішнього середовища. *Бізнес Інформ.* 2023. №3. С. 115–123.

7. Сус Л., Овсійчук К. Оцінка впливу іноземного капіталу на діяльність банківської системи України в умовах сучасних викликів і загроз. *Економіка та суспільство.* 2024. №68. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-89>.

8. Сус Л., Сус Ю., Недільська Л. Синергія розвитку банківської системи України та бізнесу у воєнний та післявоєнний періоди. *Ефективна економіка*, 2024, № 6. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.6.29>

9. Сус Л.В. Банківська система та її роль у розвитку сільських територій. Фінансові інструменти сільського розвитку: кол. монографія / Віленчук О. М., Недільська Л. В., Ковальчук О. Д. та ін.; за заг. ред. Л. В. Недільської. Київ: Вид-во «SBA Print», 2026. С. 342-435.

10. Методичні рекомендації для практичних та самостійних занять з навчальної дисципліни "Банківський менеджмент" для підготовки фахівців освітнього ступеня магістр спеціальності D2 "Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок" (галузь знань D "Бізнес, адміністрування та право") усіх форм навчання / розроб. Ю. Ю. Сус, Л. В. Сус. Житомир : Поліський університет, 2026. с. 32.

Додаткова

1. Інструкція про порядок валютного нагляду банків за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів. Постанова НБУ від 02.01.2019 №7. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007500-19#Text>.

2. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні. Постанова НБУ від 28.08.2001 р. № 368. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text>.

3. Методичні рекомендації організації та функціонування систем ризик – менеджменту в банках України. лист НБУ від 02.08.2004 № 361. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v_382500-04#Text.

4. Порядок визначення системно важливих банків. Постанова НБУ від 25.12.2014 № 863. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0863500-14#Text>.

5. Порядок формування та зберігання обов'язкових резервів банками України та філіями іноземних банків в Україні. Постанова НБУ від 11.12.2014 № 806. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0806500-14#Text>.

6. Про банки і банківську діяльність. Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>.

7. Про валютний нагляд. Постанова НБУ від 3 січня 2019 року №13. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013500-19#Text>.

8. Про валюту і валютні операції. Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>.

9. Про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями» від 30.06.2016 № 351. Постанова НБУ. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16#Text>.

10. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Закон України від 06.12.2019 № 361-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>.

11. Про застосування НБУ стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи. Постанова НБУ від 17.09.2015 № 615. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0615500-15#Text>.

12. Про затвердження критеріїв та умов визначення банками, в яких державі належить 75 і більше відсотків статутного капіталу, заходів з управління проблемними активами. Постанова Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2020р. № 281. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/281-2020-%D0%BF#Text>.

13. Про ліцензування банків. Постанова НБУ від 22.12.2018 № 149. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0149500-18#Text>.

14. Про Національний Банк України. Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>.

15. Про платіжні послуги. Закон України від 30.06.2021 № 1591-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-IX#Text>.

16. Про порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах. Постанова НБУ від 15.12.2004 № 639. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0041-05#Text>.

17. Про порядок ідентифікації та визнання банківських груп. Постанова НБУ від 09.04.2012 р. №134. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0708-12#Text>.

18. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб. Закон України від 23.02.2012 № 4452-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17#Text>.

19. Про споживче кредитування. Закон України від 15.11.2016 № 1734-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1734-19#Text>.

14. Електронні інформаційні ресурси

1. www.bank.gov.ua – Національний банк України.
2. www.zakon.rada.gov.ua – Верховна Рада України.
3. Commercial Banking and Credit Management — Coursera <https://www.coursera.org/learn/commercial-banking-credit-management>
4. Credit Risk Management: Frameworks and Strategies — Coursera <https://www.coursera.org/learn/credit-risk-management>

5. Analyze and Manage Credit Risk in Banking — Coursera
<https://www.coursera.org/learn/analyze-manage-credit-risk-banking>
6. Analyze & Evaluate Banking Risk Management Frameworks — Coursera
<https://www.coursera.org/learn/analyze-evaluate-banking-risk-management-frameworks>
7. Banking, Credit & Risk Management Specialization — Coursera
<https://www.coursera.org/specializations/banking-credit-risk-management>
8. Основи фінансів та інвестицій — Prometheus
<https://prometheus.org.ua/prometheus-free/finance-investment-basics/>
9. Просто про гроші — Prometheus
https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:PUMB+SM101+2021_T1/about
10. Інвестиції для початківців. Базовий курс — Prometheus
<https://prometheus.org.ua/prometheus-plus/investments-for-beginners-basic-old/>
11. Кризові комунікації в управлінні персоналом — Дія.Освіта
<https://osvita.diia.gov.ua/courses/crisis-communications-in-personnel-management>
12. Продакт-менеджер — Дія.Освіта
<https://osvita.diia.gov.ua/profession/product-manager/>